

10—21/9/1967.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXXV. tv. 28. §-ának
figyelemmel

11

HK: 011/1972. m. sz. p.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****09. számú
PARANCSA**Budapest, 1967. évi április hó 28-án.

Tárgy: A BM III. Főcsoportfőnökség Operatív Hír- és Akcióközpontjának létrehozása, szervezete és működése.

A belső és külső ellenség elleni harc, az idegenforgalom adta lehetőségek kihasználásával hazánk ellen folytatott ellenséges tevékenység elhárítása — leleplezése — szerveinktől mind fejlettebb operatív eszközök és módszerek alkalmazását követeli meg. Ezzel összefüggésben; az állambiztonsági munka irányításának hatékonyabbá tétele; az operatív és nyílt intézkedések jobb összehangolása, valamint az eseményekre történő gyorsabb reagálás szükségessé teszi a modern hírközlőberendezések fokozottabb felhasználását. Ezért

m e g p a r a n c s o l o m :

hog y

1. A BM III. Főcsoportfőnökségen 1967. május 15-i hatállyal, Operatív Hír- és Akcióközpontot (továbbiakban: OHK) kell létrehozni. Az OHK a BM III. Főcsoportfőnökség szervezetében az önálló alosztály jogállásaival rendelkezik és a főcsoportfőnök, illetve az általa kijelölt főcsoportfőnökhelyettes közvetlen alárendeltségében dolgozik.
2. Az OHK funkciója: a BM rádió- és vezetékes hírközlési vonalainak, a BRFK URH rendszerének, a HM és KPM szervek vezetékes hírközlési vonalainak felhasználásával biztosítja az állambiztonsági jellegű rendkívüli, illetve sürgős intézkedést igénylő eseményekről a BM III. Főcsoportfőnökség ügy szerint illetékes vezetőinek tájékoztatását, utasítások gyors továbbítását, az országos jelentőségű vagy kiterjedésű operatív akciók hírószeköttesítésének központosítását.
3. Az OHK feladatai:
 - a) a rendelkezésére bocsátott híreszközök útján felveszi és a BM III. Főcsoportfőnökség illetékes szerveihez továbbítja azokat az állambiztonsági jellegű jelentéseket és jelzéseket, melyek ha-

laszthatatlan operatív vagy nyílt nyomozati intézkedéseket igényelnek, szükség esetén a fenti adatokat továbbítás előtt ellenőrzi, priorálja;

- b) az a) pontban foglaltak szerint ellátja az MNK területén tartózkodó nyugati diplomaták és más külföldi személyek magatartásával, tevékenységével összefüggő, operatív értékű és egyúttal gyors reagálást igénylő jelzések továbbítását;
 - c) ellátja a nagyobb jelentőségű operatív akciók hírösszeköttetési, koordinálási központjának funkcióját;
 - d) az a)-tól c) pontokban felsoroltakon kívül végzi a BM III. főcsoportfőnök által meghatározott operatív hírösszeköttetést. Engedélyem, illetve utasításom alapján — elemi csapás, vagy egyéb országos jelentőségű ügyekben — teljesíti a BM más szervei igényeinek megfelelő feladatokat is.
4. Az OHK működéséhez szükséges titkos, illetve védett hírösszeköttetési rendszer kiépítése, technikai fejlesztése, a híreszközök zavartalan, folyamatos működésének biztosítása a BM III/V. Csoportfőnökség feladata.
 5. A BM III. főcsoportfőnök határozza meg, az OHK-hoz történő jelentési jogosultsággal, kötelezettséggel rendelkező szervek, illetve beosztottak körét. Az OHK által felvett és továbbított jelzésekkel, jelentésekkel kapcsolatos intézkedési jogra a szervek ügyrendjében és a vonatkozó parancsokban meghatározott hatáskörök (illetékesség) az irányadók.
 6. Az OHK vezetője és operatív beosztottai — feladataik ellátásához szükséges mértékben — a BM valamennyi nyilvántartási szervénél priorálási joggal rendelkeznek. Az operatív jellegű priorálásokat titkosított távbeszélővonalon, az e célra kidolgozott fedési rendszer felhasználásával kell elvégezni.
 7. Az OHK — a részére megállapítottakon túl — intézkedési joggal nem rendelkezik. Amennyiben azonban valamely konkrét esetben a késedelem veszéllyel járna, joga, kötelessége a halaszthatatlan intézkedést megtenni. Ilyen esetben a további intézkedésre illetékes vezetőt haladéktalanul tájékoztatni kell az általa foganatosított intézkedésekről.
 8. Az OHK és a BM Főügyelet működjenek együtt az alábbi feladatok végrehajtásában:
 - a) a BM III. Főcsoportfőnökség központi, budapesti és megyei szervei — a BM Főügyelete felé előírt jelentési kötelezettségét — az OHK útján teljesítse;
 - b) a BM Főügyelet minden állambiztonsági jellegű értesülését bocsássa az OHK rendelkezésére.
 9. Az OHK működése szigorúan titkos. Körletében az előjáró vezetőknél és az OHK állományán kívül csak az tartózkodhat, akit erre a BM III. főcsoportfőnök külön engedéllyel feljogosít.
 10. Az OHK szolgálat-ellátásának rendjét, feladatait, jelentési kötelezettségének rendszerét a BM III. főcsoportfőnök végrehajtási utasításban szabályozza.
 11. Az OHK állománytáblázatát a BM IV. Főcsoportfőnökség 1967. május 5-ig készítse el.

12. Jelen parancsom 1967. május 15-én lép hatályba, az abban foglaltakat a szükséges mértékben ismertetni kell; a BM III. Főcsoportfőnökség operatív állománya előtt; a BM II. Főcsoportfőnökség vonatkozásában osztályvezetőig, illetve a parancs végrehajtásában érdekelt beosztottakig.

BENKEI ANDRÁS s. k.,

belügyminiszter

Kapják: Miniszterhelyettesek,

BM III. főcsoportfőnök helyettesei,

BM Határőrség országos parancsnoka,

BM Karhatalom országos parancsnoka,

BM III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, helyettesei,

BM II. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei,

BM IV/I—II. csoportfőnökök,

BM III. Főcsoportfőnökség önálló és beosztott osztályvezetői,

Budapesti, megyei rendőrfőkapitányok, politikai osztályvezetők,

Hőr. Felderítő Osztály vezetője.

Készült: 132 példányban.

10—21/9/A/1967.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1935. évi LXXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

11

**A 09/1967. számú
BELÜGYMINISZTERI PARANCS
VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁSA**

Budapest, 1967. évi május hó 9-én.

Tárgy: A BM III. Főcsoportfőnökség Operatív Hír- és Akcióközpontjának létrehozása, szervezete és működése.

Belügyminiszter elvtárs 09/1967. számú parancsával a BM III. Főcsoportfőnökségen 1967. május 15-i hatállyal Operatív Hír- és Akcióközpont (továbbiakban: OHK) létrehozását rendelte el.

A parancs végrehajtása érdekében a BM III. Főcsoportfőnökség központi, budapesti és megyei szerveit az alábbiakra

u t a s í t o m :

1. Az alábbi esetekben az intézkedésre — koordinálásra illetékes szervekhez az OHK útján továbbítani kell; a sürgős nyílt, vagy konspirált operatív intézkedést igénylő jelzéseket, jelentéseket:
 - a) a Központi Kémelhárítási Adattár nyilvántartása szerint az állam biztonsága szempontjából figyelmet érdemlő személyek MNK-ba történő belépéséről, az országon belüli mozgásáról és kilépéséről;
 - b) embercsempészésen, hamis, vagy hamisított (érvénytelen) útiokmánnyal történő utazáson, az országhatár illegális megsértésén tettenért vagy azzal gyanúsítható személyekről;
 - c) külföldi diplomaták által elkövetett vagy megkísérelt bármely bűncselekményről, a kapitalista országok diplomatáival kapcsolatos bármilyen jellegű — operatív intézkedés foganatosítására alkalmas — cselekményekről;
 - d) külföldi 25 000 Ft értékhatárt meghaladó, vagy — értékhatárra tekintet nélkül — az operatív szempontból érdemleges valuta, áru vagy egyéb értékcsempészésen történő tettenérésről;
 - e) külföldi állam elleni büntett gyanúja miatt történő feltartóztatásról, előállításáról, őrizetbevételéről, vagy vele szemben alkalmazott egyéb kényszerintézkedésről;
 - f) a párt- és kormány vezetőinek biztonságát veszélyeztető cselekményről, a párt- vagy társadalmi szervek, szervezetek helyiségei ellen irányuló támadásról, ilyenek előkészületéről, kísérletéről;
 - g) merényletről, rombolásról, tömeghatást kiváltó ellenséges propagandaakcióról, vagy bármely más súlyos állam elleni büntett előkészületéről, kísérletéről, vagy elkövetéséről;
 - h) az ország területén bárhol fellelt olyan eszközökről és helyekről — kivéve az olyan eseteket, amikor konkrét operatív feldolgozó munka, vagy „K” ellenőrzés útján jutottunk ezek birtokába —, amelyek az ellenséges szervek titkos összeköttetésének lebonyolítására alkalmasak (titkos rádió adóvevő berendezés, jeltárgy,

a fenti célból szervezett „postaláda”, stb.), valamint olyan rejtékhelyekről, ahol robbanóanyag, fegyver, vagy más emberi élet kioltására alkalmas eszközök tárolása történik;

- i) repülőgép engedély nélküli berepüléséről, ejtőernyős leugrásáról, vagy tárgyak (ellenséges tartalmú röplapok, propagandaanyagok, stb.) ledobásáról;
- j) repülőgép elrablásáról, ilyen cselekmény előkészületéről, vagy kísérletéről;
- k) fegyveres erők objektumai elleni külső támadásról, ilyen cselekmény előkészületéről, kísérletéről, a fegyveres erők objektumaiban történő zendülésről, vagy más ezzel összefüggő, az állam biztonságát veszélyeztető rendkívüli eseményről;
- l) börtönzendülésről, állam elleni, politikai jellegű büntett elkövetése miatt őrizetben lévő, előzetes letartóztatásba helyezett elítélt személy szökéséről, ilyen cselekmények előkészületéről, vagy kísérletéről;
- m) fegyveres erők tagjának külföldre szökéséről, ilyen előkészületéről, illetve kísérletéről;
- n) a BM III. Főcsoportfőnökség és a megyei politikai osztályok beosztottai által, vagy sérelmére elkövetett bűntettéről.

2. Az 1. pontban megjelölt események és cselekmények központ felé történő jelentése az OHK rendelkezésére bocsátott híreszközök felhasználásával történjék.

a) A jelentési kötelezettség vonatkozik:

- a BM III. Főcsoportfőnökség valamennyi központi, budapesti és megyei szervének vezetőjére, (csoportvezetőig bezárólag) ügyeletére;
- a határátkelőhelyeken működő koordinációs operatív csoportok vezetőire;
- az illetékes csoportfőnökök által kijelölt biztonsági tisztekre (továbbiakban: beosztottak), akik a fontos (népgazdasági, hadi stb.) objektumok vonalán erre felhatalmazást kapnak.

b) Az OHK felé történő jelentés teljesítését a nagyobb hatáskörrel rendelkező parancsnok engedélyezi. Akadályoztatása, vagy távolléte esetén — különösen, ha az ügy sürgőssége azt megköveteli — a 2. pontban felsorolt vezetők, illetve az eseményt észlelő (intézkedő) beosztottak rövid úton jelenteni kötelesek. Ez utóbbi esetben a jelentésről (az intézkedésről) utólag tájékoztatni kell az engedélyezésre jogosult parancsnokot.

c) A híreszközök útján lebonyolított jelentés (intézkedés) közlésénél — különösen az ügy jellegéből fakadó, nagyobb konspirációt igénylő esetekben — törekedni kell arra, hogy az csak a lényegét tartalmazza és a legfontosabb kérdésekre terjedjen ki. A jelentés adjon számot az eseményről, az addig megtett intézkedésekről, a további elhatározásról, javaslatról (ideértve a tervezett intézkedést eldönteni jogosult szerv parancsnokával a konzultáció azonnali létrehozását is). Az OHK vezetője a BM III/V. Csoportfőnökség segítségével dolgozza ki a kiemelten fontos jelzések vagy intézkedések közlésének sifirozott formáját, melyet — a szükséges időközökben — meg kell változtatni.

3. Az OHK feladatai **operatív hírközpont** minőségben:

- a) felveszi, szükség szerint rögzíti, fontossági és sürgősségi sorrendbe rendezi az 1. pontban foglaltakkal kapcsolatban beérkező jelzéseket, jelentéseket;

- b) a felmerült személyt, illetve személyeket elsődlegesen ellenőrzi a BM III. Főcsoportfőnökség valamennyi nyilvántartásában és szükség szerint priorálja a BM Bűnügyi Nyilvántartóban;
- c) a keletkezett anyagot (adatot) intézkedés céljából továbbítja a — BM III. Főcsoportfőnökség ügyrendjében, valamint az idevonatkozó parancsokban és utasításokban megjelölt — hatáskörileg illetékes operatív szerv vezetőjének, (ügyeletes tisztjének). Az intézkedésre jogosult szervhez kezdeményező javaslatot is tehet az ügyben;
- d) szükség esetén közvetlen összeköttetést létesít a jelentést (jelzést) adó és az intézkedő (döntésre jogosult) vezető között;
- e) a rendkívüli eseményekkel kapcsolatos jelentésekről és intézkedésekről — amennyiben azok nem kizárólag operatív jellegűek — tájékoztatja a BM Főügyeletet.

Amennyiben az intézkedésre nem a BM III. Főcsoportfőnökség szervei illetékesek, a keletkezett adatokat intézkedés végett, rövid úton, továbbítja a BM Főügyeletnek;

- f) külföldiekkel szemben foganatosított intézkedésekről — amennyiben az erre jogosult (illetékes) központi vagy megyei operatív szerv másképpen nem rendelkezik — tájékoztatja a KEOKH vezetőjét, (ügyeletét).

4. Engedéllyemmel (helyettesem engedélyével) az OHK operatív akcióközpont minőségben

teljesíti:

- a) a több megyét érintő jelentős esemény vagy rendkívüli biztosítást igénylő akció során az irányító parancsnok utasításának továbbítását, a koordináció biztosítását,

elősegíti:

- b) a hadgyakorlatok, a fontos csapatszállítások és egyéb jelentős katonai mozgások operatív biztosítását,

koordinálja:

- c) a fontos operatív körözések, elfogások irányítását,

közreműködik:

- d) a figyelés alatt tartott személyek elvesztése esetén a kutatásban, lehetőséget biztosít:

- e) a fontosabb ügyekben végrehajtásra kerülő nyílt (konspirált) őrizetbevétel, titkos kutatás, kihallgatás, bejelentés, ügynöki találkozó figyelemmel kísérésére, szükség esetén magnetofonon történő rögzítésre.

5. A 4. pontban megjelölt feladatokkal összefüggésben kérhetik az OHK igénybevételét:

- a) a BM III. Főcsoportfőnökség központi, budapesti és megyei operatív szerveinek vezetői — osztályvezetőkig bezárólag —;
- b) a 4/b. c. d. e. pontokkal összefüggő feladatok esetén az 5/a. pontban megjelölt szervek alosztályvezetői is kaphatnak engedélyt az OHK felhasználására.

6. Az OHK vezetőjének és beosztottainak kötelessége a 4. pontban megjelölt feladatok irányítására kijelölt parancsok utasításainak teljesítése.

Az ügyek szigorú konspirációjának védelme érdekében a feladatok célját és jellegét az OHK beosztottai csak a munkájuk eredményes elvégzéséhez szükséges mértékben ismerhetik. Megfelelő eligazí-

tásukról minden esetben a feladat (akció) irányításával megbízott parancsnok gondoskodik, azért személy szerint felelős.

7. Miniszter elvtárs engedélye, illetve utasítása alapján — az OHK — teljesíti a BM más szervei igényeinek megfelelő feladatokat is.
8. Az OHK vezetője — a 4. pontban megjelölt feladatok kivételével, — napi összefoglaló esemény-jelentést köteles készíteni részemre és helyetteseim részére. Az összefoglaló tartalmazza; a beérkező jelentéseket (jelzéseket) és a megtett intézkedéseket.
A jelentés másodpéldányát irattározza, egyéb nyilvántartást nem vezet.
9. Az OHK szolgálat ellátásának rendjét napi háromszor 8 órás váltásban állapítom meg.
10. A BM III. Főcsoportfőnökség nyilvántartással rendelkező szervei az ügyelet rendjét úgy szervezzék meg, hogy az OHK munkaidőn kívül is biztosítani tudja az általa felvett jelzések, jelentések rövid időn belüli elsődleges ellenőrzését (személyek priorálását).
11. A BM III/V. csoportfőnök 1967. május 15-ig dolgozza ki a KPM., Posta, MÁV, HM vezetékes hírendszereinek igénybevételéhez, valamint a BM szervek telefonösszeköttetéseinek igénybevételéhez szükséges jelszavas forgalmi utasítások rendszerét.
12. Az OHK a jelzések elsődleges ellenőrzését — a konspiráció betartásával — az e célra rendszeresített telefonokon is eszközölheti.
13. Az OHK-ba beépített technikai eszközök rendszeres karbantartása a BM III/V. Csoportfőnökség feladata.
14. Az OHK a BM III/II. Csoportfőnökség felett felügyeletet gyakorló helyettesem közvetlen alárendeltségébe tartozik.
15. Az OHK vezetője 1967. augusztus 30-ig készítse el ügyrendjét.
16. A 09/1967. sz. miniszteri parancs, valamint jelen utasításom teljesítésére — a szervek sajátos feladatainak figyelembe vételével — a BM III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, a budapesti és a megyei rendőrfőkapitányok tegyék meg a szükséges intézkedéseket.
17. Jelen utasításomat — a szükséges tapasztalatok megszerzése céljából — **ideiglenes jelleggel** adom ki, rendelkezései 1967. május 15-én lépnek hatályba.
18. Az utasításban foglaltakat a BM III. Főcsoportfőnökség központi és a budapesti, megyei politikai osztályok operatív állományával a végrehajtáshoz szükséges mértékben ismertetni kell.

RÁCZ SÁNDOR s. k.,

r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,
Kapják: Miniszterhelyettesek,
III. Főcsoportfőnökhelyettesek,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei,
önálló és beosztott osztályvezetői,
Budapesti, megyei rendőrfőkapitányok,
politikai osztályvezetők,
Készült: 115 példányban.